

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivy Hejdukové a soudkyň Mgr. Jany Boškové a JUDr. Nataši Loužilové ve věci

a) a) žalobkyně: MUDr. [jméno] [příjmení], narozená dne [datum]
bytem [adresa]

b) b) MUDr. [jméno] [příjmení], narozená dne [datum]
bytem [adresa]

obě zastoupeny advokátkou JUDr. Hanou Kordovou Marvanovou
sídlem Újezd 409/19, 118 00 Praha

proti;

žalované:

za účasti vedlejšího účastníka: Klatovská nemocnice, a.s., IČO 26360527
sídlem Plzeňská 929, 339 01 Klatovy II

zastoupená advokátem JUDr. Pavel Roubal

sídlem Otýlie Beníškové 1664/14, 301 00 Plzeň

DIRECT pojišťovna, a.s., IČO 25073958

sídlem Nové sady 996/25, 602 00 Brno – Staré Brno

zastoupená advokátem Mgr. Hynkem Růžičkou, LL.M.

sídlem U Průhonu 1589/13a, 170 00 Praha 7 - Holešovice

o náhradu škody a nemajetkové újmy

o odvolání žalobkyně a žalované proti rozsudku Okresního soudu v Klatovech ze dne 24. 8. 2020, č. j. 9 C 317/2015-409

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku I potvrzuje.
- II. Ve výrocích II až IV se rozsudek soudu prvního stupně mění takto:
 1. Žalobkyně a) je povinna nahradit žalované náklady řízení před soudem prvního stupně ve výši 96 486,25 Kč, žalobkyně b) je povinna nahradit žalované náklady řízení před soudem prvního stupně ve výši 96 486,25 Kč, a to do 3 měsíců od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalované.
 2. Žalobkyně a) je povinna nahradit vedlejšímu účastníku na straně žalované náklady řízení před soudem prvního stupně ve výši 12 342 Kč, žalobkyně b) je povinna nahradit vedlejšímu účastníku na straně žalované náklady řízení před soudem prvního stupně ve výši 12 342 Kč, a to do 3 měsíců od právní moci rozsudku k rukám zástupce vedlejšího účastníka na straně žalované.
 3. Žalobkyně a) je povinna nahradit státu na účet Okresního soudu v Klatovech náklady řízení ve výši 8 945,65 Kč, žalobkyně b) je povinna nahradit státu na účet Okresního soudu v Klatovech náklady řízení ve výši 8 945,65 Kč, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku.
- III. Žalobkyně a) je povinna nahradit žalované náklady odvolacího řízení ve výši 87 792 Kč, žalobkyně b) je povinna nahradit žalované náklady odvolacího řízení ve výši 87 792 Kč, a to do 3 měsíců od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalované.
- IV. Žalobkyně a) je povinna nahradit vedlejšímu účastníku na straně žalované náklady odvolacího řízení ve výši 6 860 Kč, žalobkyně b) je povinna nahradit vedlejšímu účastníku na straně žalované náklady odvolacího řízení ve výši 6 860 Kč, a to do 3 měsíců od právní moci rozsudku k rukám zástupce vedlejšího účastníka na straně žalované.
- V. Žalobkyně a) je povinna nahradit státu na účet Krajského soudu v Plzni náklady řízení ve výši 7 828 Kč, žalobkyně b) je povinna nahradit státu na účet Krajského soudu v Plzni náklady řízení ve výši 7 828 Kč, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem prvoinstanční soud zamítl žalobu, aby žalované byla uložena povinnost zaplatit každé z žalobkyně náhradu škody ve výši 240 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení a náhradu nemajetkové újmy v penězích ve výši 260 000 Kč (výrok I). Žalované a vedlejšímu účastníku na straně žalované nebyla přiznána vůči žalobkyním náhrada nákladů řízení (výrok II). Žalobkyním byla uložena povinnost nahradit společně a nerozdílně Čs. státu, Okresnímu soudu v Klatovech na nákladech řízení, které platil, částku 5 945,65 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok III). Žalované a vedlejšímu účastníku byla uložena povinnost společně a nerozdílně nahradit Čs. státu, Okresnímu soudu v Klatovech na nákladech řízení, které platil, částku 11 945,65 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok IV). Po obsáhlém dokazování dospěl prvoinstanční soud k závěru, že ani znaleckým dokazováním – zejména ústavními znaleckými posudky, vypracovanými specializovanými pracovišti, zejména pracovištěm univerzitním, se žalobkyním nepodařilo prokázat, že došlo k úmrtí paní [příjmení] v důsledku chybného lékařského postupu žalované, který by vedl k jejímu smrtelnému následku. Pro založení odpovědnosti žalované bylo podstatné prokázat takové pochybení při léčbě, která by byla alespoň jednou z příčin úmrtí, a to příčinou důležitou, podstatnou a značnou, bez níž by k úmrtí paní [příjmení] nedošlo. Ohledně vadného lékařského postupu (porušení právní povinnosti, čili postupu non lege artis), leželo důkazní břemeno na žalobkyních. Po zhodnocení všech provedených důkazů včetně několika znaleckých posudků soud dovodil, že zde chybí základní zákonný předpoklad odpovědnosti žalované, a to

Shodu s prvopisem potvrzuje Jaroslava Anettová.

prokázání vadného lékařského postupu, který by způsobil smrt paní [příjmení]. Pokud se týče příčin úmrtí jmenované, lze odkázat na znalecký posudek MUDr. [příjmení] a na univerzitní znalecký posudek, z něhož vyplývá, že příčin úmrtí bylo zřejmě více a vycházely z vícero závažných stavů. Protože tedy žalobkyně neunesly důkazní břemeno k prokázání skutku, který by naplnil předpoklady pro odpovědnost žalované dle § 420 odst. 1 a 2 občanského zákoníku, byl jejich žalobní návrh v plném rozsahu zamítnut. Výrok o nákladech řízení byl odůvodněn ustanovením § 150 o. s. ř., když soud prvního stupně shledal pro aplikaci tohoto ustanovení podmínky. Za významné soud považoval okolnosti, které vedly žalobkyně k soudnímu uplatnění svých nároků. Již ze žalobního návrhu je zřejmé, že i s ohledem na odborné profesní znalosti mohly mít žalobkyně důvodně za to, že jim byla způsobena tvrzená újma. To, že nebyl prokázán opak toho, že matce žalobkyň byla poskytnuta standardní zdravotní péče přiměřená okolnostem případu, bylo závislé na posouzení závěrů znaleckých posudků. Výsledek tohoto řízení byl v podstatě závislý na posouzení soudem závěrů znaleckých posudků a odborných vyjádření. Soud považoval za spravedlivé, aby si každá ze stran nesla náklady řízení ze svého. Výrok o nákladech státu byl odůvodněn ustanovením § 148 odst. 1 o. s. ř. Dle názoru soudu prvního stupně znalecké dokazování bylo provedeno ve prospěch obou stran sporu a nebylo možné v jeho počátku předjímat jeho výsledek. Soud pak považoval za spravedlivé, aby se na nákladech státu podílely obě strany stejným dílem.

2. Proti tomuto rozsudku podaly odvolání žalobkyně i žalovaná. Žalobkyně uvedly, že dle jejich názoru soud prvního stupně při hodnocení otázky příčinné souvislosti postupoval nepřiměřeně úzkým výkladem a stanovil natolik přísná kritéria existence příčinné souvislosti, která s ohledem na povahu věci a z ní vyplývající nemožnost naprosto exaktního určení jednoznačné příčiny fakticky znemožňuje důkazní břemeno stran příčinné souvislosti unést. V předmětném případě došlo k natolik prokazatelnému logickému řetězci příčin a následků, že je zde dána existence příčinné souvislosti a nemůže být dle přesvědčení žalobkyň i řady znalců pochyb o tom, že protiprávní jednání žalované představovalo přinejmenším příčinu rozhodující. Pokud by totiž žalovaná postupovala řádně lege artis a zajistila monitorování pacientky po podání léku Apaurin s možnými vážnými negativními důsledky včetně zástavy životních funkcí, pak mohla žalovaná úmrtí pacientky [jméno] [příjmení] s vysokou pravděpodobností předejít. [jméno] [příjmení] nebyla po podání léku Apaurin ve 02:30 hod. v noci monitorována žádným způsobem a další návštěva u ní byla sestrou provedena až ve 04:15 hod. v noci, kdy byla již nalezena po smrti. Monitorace pacientky nebyla ošetřujícím lékařem ani nařízena. Právě v tomto jednání lze shledat naprosto jednoznačné a neomluvitelné odborné selhání a zanedbání povinnosti, které představuje předmětné protiprávní jednání. Žalobkyně jsou přesvědčené, že příčinná souvislost je zde naprosto evidentní. Žalobkyně navrhly, aby výroky I a II napadeného rozsudku odvolací soud změnil a přiznal žalobkyním náhradu škody a nemajetkové újmy v plné výši, jakož i náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

3. Odvolání žalované směřovalo do výroků II a IV napadeného rozsudku, týkající se náhrady nákladů řízení a nákladů státu. Žalovaná vyslovila nesouhlas s použitím ustanovení § 150 o. s. ř., stejně tak i s argumentací, již soud aplikaci předmětného ustanovení odůvodnil. Základní zásadou, která ovládá rozhodování o náhradě nákladů civilního sporného procesu, je zásada úspěchu ve věci (§ 142 odst. 1 o. s. ř.). Ustanovení § 150 o. s. ř. nelze považovat za předpis, který by zakládal zcela volnou diskreci soudu (ve smyslu libovůle), nýbrž jde o ustanovení, podle něhož je soud povinen zkoumat, zda ve věci neexistují zvláštní okolnosti, k nimž je třeba při stanovení povinnosti k náhradě nákladů řízení výjimečně přihlídnout. Ustanovení § 150 o. s. ř. proto nelze vykládat tak, že lze kdykoli bez ohledu na základní zásady rozhodování o nákladech řízení nepřiznat náhradu nákladů úspěšnému účastníkovi řízení. Nemůže jít o libovolné okolnosti řízení, nýbrž o takové okolnosti, které mají skutečný vliv na spravedlivost rozhodnutí o náhradě nákladů. Soud prvního stupně se při posouzení konkrétních okolností věci nijak nezabýval majetkovými, sociálními, osobními ani dalšími poměry účastníků řízení a zohlednil pouze okolnosti, které vedly žalobkyně

k soudnímu uplatnění nároku. V důsledku toho dle názoru žalované není aplikace ustanovení § 150 o. s. ř. a její zdůvodnění v daném sporu opodstatněná. Nutno dále zdůraznit, že soud může nákladovou povinnost moderovat zcela nebo zčásti. Zde však soud moderoval nákladovou povinnost zcela, aniž by zdůvodnil, proč nevyužil pouze částečné moderace. Shodně tak je nutné považovat za nesprávné i rozhodnutí soudu prvního stupně o nákladech státu. Žalovaná navrhl, aby odvolací soud rozsudek v napadených výrocích změnil tak, že přizná žalované náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně a přizná jí i náklady odvolacího řízení a dále zruší povinnost žalované nahradit náklady státu.

4. Žalovaná v písemném vyjádření k odvolání žalobkyň poukázala na skutečnost, že z řízení vyplynulo, že jako příčinu úmrtí nelze označit jinou etiologii než kardiopulmonální selhání, které bylo vysoce pravděpodobně důsledkem závažné a terminální generalizace nádorového onemocnění s predilekčním postižením srdce a plic, když při sekci nebyla prokázána jiná příčina úmrtí. Dle pitvěního nálezu byl zjištěn u pacientky [jméno] [příjmení] metastatický rozsev novotvaru pravého prsu do mízních uzlin, plic a myokardu v podobě intravaskulárních nádorových mikrotrombů, městnání v oběhu, pleurální výpotek, otok plic a mozku. Jako bezprostřední příčina smrti je uvedena: dechová a oběhová nedostatečnost, též na podkladě nádorového rozsevu. K celkově závažnému stavu významným způsobem přispěla i zhoršující se ledvinová nedostatečnost, která byla výsledkem oběhové nedostatečnosti a částečně i vaskulární nefrosklerózy, následně zjištěné při pitvě. Podání léku Apaurin nebylo v dané situaci shledáno postupem non lege artis, neboť lék Apaurin byl podán z indikace léčby úzkosti v souladu se současnými poznatky. Stejně tak nevyžadoval stav pacientky při přijetí umístění na JIP. Žalovaná se zcela ztotožňuje se závěry soudu prvního stupně, že v daném sporu chybí zákonný předpoklad odpovědnosti za škodu, a to prokázání vadného lékařského postupu, který by způsobil smrt [jméno] [příjmení].

5. K odvolání žalobkyň i žalované odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, podle § 212 a § 212a o. s. ř. Přihlédl k námitkám obsaženým v odvolání žalobkyň i žalované a rovněž k písemnému vyjádření žalované k odvolání žalobkyň. Ve smyslu § 213 odst. 4 o. s. ř. doplnil dokazování vypracováním ústavního znaleckého posudku znaleckým ústavem – Ústřední vojenskou nemocnicí – Vojenskou fakultní nemocnicí v Praze ze dne 5. 8. 2022. Z jeho závěrů zjistil, že zdravotní stav [jméno] [příjmení] nevyžadoval překládání na JIP, pacientka byla léčena na standardním oddělení, byla oběhově stabilní a podle hodnot saturace nejevila známky respirační dechové nedostatečnosti. Ledvinové funkce nebyly v tuto dobu zhoršené, čemuž odpovídaly i laboratorní výsledky. V noční době se objevila dušnost s určitým podílem úzkosti, a proto byl ordinován a podán Apaurin v dávce 5 mg nitrožilně, což se jeví jako adekvátní. Tento postup ústav považuje za „lege artis“. Celkový stav nemocné v době přijetí na standardní lůžkové oddělení nevyžadoval hospitalizaci na jednotce intenzivní péče v Klatovské nemocnici, a to z důvodu výsledků všech provedených vyšetření při příjmu k hospitalizaci. Pacientka nesplňovala kritéria jak z hlediska výsledků laboratorních, EKG, ani klinického nálezu. Vzhledem ke zdravotnímu stavu a jednorázovému podání léku Apaurin v dávce 5 mg monitorace životních funkcí nebyla nezbytná. Monitorace životních funkcí by však smrti pacientky vzhledem k pokročilosti základního onemocnění nemohla zabránit. Projevy generalizace rakoviny prsu byly potvrzeny četnými drobnými nádorovými metastázami s nádorovou lymfangiopatií a angiopatií v plicích. Dále šíření nádoru v cévách srdečních bylo pro prognózu onemocnění rovněž velmi nepříznivé. Z uvedeného vyplývá, že ani přístrojová monitorace životních funkcí z jakéhokoli důvodu (nejen po aplikaci Apaurinu) by v daném případě k výraznějšímu prodloužení života pacientky nevedla. Onemocnění rychle progredovalo a smrti pacientky by nebylo možno ani při kontinuální monitoraci nijak zabránit. V závěrech znaleckých posudků 3. LF UK a IPVZ, přes určité jejich rozdílnosti, znalecký ústav neshledal zásadní rozpor ani mezi sebou ani s ústavem uvedenými poznatky. Znalecký ústav po podrobném prostudování veškeré zdravotnické dokumentace nezjistil žádné zásadní pochybení v léčbě poškozené [jméno] [příjmení] během hospitalizace (10. 12. – 12. 12. 2013) na interním oddělení v Klatovské nemocnici, které by bylo

Shodu s prvopisem potvrzuje Jaroslava Anettová.

možno hodnotit ze soudně lékařského hlediska jako léčbu, „non lege artis“. Přípravek Apaurin patří do skupiny léků nazývaných anxiolytika, což jsou přípravky, které odstraňují úzkost. Přístrojová monitorace po podání běžné dávky anxiolytika však není nutná ani obvyklá. Monitorace životních funkcí by jistě odhalila změnu zdravotního stavu poškozené, nelze však potvrdit, že by ke zhoršení zdravotního stavu a následnému úmrtí [jméno] [příjmení] došlo následkem nežádoucích účinků po podání Apaurinu.

6. Jeden ze zpracovatelů uvedeného znaleckého posudku MUDr. [jméno] [příjmení], MBA při výslechu před odvolacím soudem dne 16. 11. 2022 závěry znaleckého posudku potvrdil. Po vyjasnění určitých rozporů mezi písemnými závěry znaleckého posudku a jeho odpověďmi na dotazy zástupkyně žalobkyň uvedl, že pokud byl čtyři hodiny před podáním Apaurinu podán pacientce Lexaurin, nemělo by to mít podstatný vliv na její zdravotní stav. Nejsou zpracovány žádné zvláštní postupy po podání malé terapeutické dávky léku Apaurin, jestliže se nejedná o dlouhodobou léčbu, kdy je třeba pacienta monitorovat. Podání Apaurinu znalec nepovažuje za hlavní příčinu úmrtí paní [příjmení]. Při monitoraci by se zhoršení jejího zdravotního stavu zjistilo, ale úmrtí by tím nebylo vyloučeno. Samotná monitorace by nezabránila zhoršení zdravotního stavu pacientky. I kdyby po velkém poklesu základních životních funkcí byla resuscitace pacientky úspěšná, její stav by byl nadále velmi vážný a nedošlo by k výraznějšímu prodloužení jejího života. U pacientky bylo přítomno pokročilé generalizované onkologické onemocnění, kdy jsou postiženy životně důležité orgány, což působí komplikace v rámci jednotlivých životních funkcí, kdy již současnou běžnou léčbou nelze přivodit zvrát nemoci.

7. Odvolací soud poté dospěl k závěru, že odvolání žalobkyň nelze považovat za důvodné, odvolání žalované je částečně důvodné.

8. Podle § 420 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2013, každý odpovídá za škodu, kterou způsobil porušením povinnosti. Podle odstavce 2 téhož paragrafu škoda je způsobena právnickou osobou nebo fyzickou osobou, když byla způsobena při jejich činnosti těmi, které k této činnosti použily. Tyto osoby samy za škodu takto způsobenou podle tohoto zákona neodpovídají; jejich odpovědnost podle pracovněprávních předpisů není tím dotčena. Podle odstavce 3 téhož paragrafu odpovědnosti se zprostí ten, kdo prokáže, že škodu nezavinil.

9. Toto ustanovení, které představuje jeden z pilířů nejen občanského, nýbrž celého soukromého práva, vymezuje předpoklady obecné odpovědnosti fyzických a právnických osob za škodu. Pojem odpovědnost za škodu lze považovat za nepříznivý právní následek předvídaný sankční složkou právní normy a postihující toho, kdo porušil primární právní povinnost. Předpoklady vzniku občanskoprávní odpovědnosti fyzických a právnických osob podle § 420 jsou: a) porušení právní povinnosti, b) vznik škody, c) existence příčinné souvislosti mezi porušením právní povinnosti a vznikem škody, d) zavinění. První tři předpoklady jsou objektivního charakteru. Důkazní břemeno ohledně nich leží na poškozeném. Zavinění je subjektivní povahy, jeho existence ve formě nevědomé nedbalosti se předpokládá. Naopak škůdce prokazuje, že škodu nezavinil. Hovoří se proto o odpovědnosti založené na presumovaném zavinění. Základním předpokladem odpovědnosti za škodu je porušení právní povinnosti (protiprávní úkon). Právní teorie vykládá protiprávní úkon jako projev lidské vůle (komisivní či omisivní), který je v rozporu s objektivním právem. Porušení právní povinnosti jako předpoklad občanskoprávní odpovědnosti se nepresumuje, nýbrž musí být poškozeným prokázáno. V soudním řízení je úkolem žalobce prokázat, že došlo k určitému skutku, z něhož je dovozována odpovědnost žalovaného za protiprávní úkon. Posouzení, zda prokázaný skutek je protiprávním jednáním, je posouzením právním, jež náleží soudu.

10. V posuzované věci se žalobkyně žalobou ze dne 12. 12. 2015 domáhají náhrady škody ve výši 240 000 Kč pro každou z nich ve smyslu § 444 odst. 3 písm. b) občanského zákoníku, ve znění do 31. 12. 2013, způsobené smrtí jejich matky [jméno] [příjmení], neboť k jejímu úmrtí došlo dne

Shodu s prvopisem potvrzuje Jaroslava Anettová.

12. 12. 2013 v Klatovské nemocnici. Dále žádají náhradu nemajetkové újmy, která jim v důsledku jednání žalované vznikla ve smyslu § 13 odst. 2 občanského zákoníku, ve výši 260 000 Kč pro každou ze žalobkyň.

11. Soud prvního stupně provedl obsáhlé dokazování, věci se velmi pečlivě zabýval, jakož i tvrzenými rozpory mezi znaleckými posudky provedenými k důkazu, kdy dle znaleckého posudku IPVZ měla být pacientka po podání léku Apaurin monitorována, a všechny své skutkové i právní závěry řádně zdůvodnil způsobem uvedeným v § 157 odst. 2 o. s. ř. Proto je možné pro stručnost na přesvědčivé odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně zcela odkázat. Skutkový stav nedoznal změn ani poté, kdy v rámci odvolacího řízení byl vypracován znalecký posudek znaleckým ústavem Ústřední vojenskou nemocnicí – Vojenskou fakultní nemocnicí v Praze dne [datum]. Ve věci bylo vypracováno několik znaleckých posudků, ať již k objednatelce žalobkyň, Policie ČR v rámci trestního řízení, či ze strany soudu. Odvolací soud se k námitkám žalobkyň pokusil odstranit některé rozpory mezi znaleckými posudky, z nichž vycházel soud prvního stupně, a k vypracování posudku ustanovil znalecký ústav. Zároveň také vyslechl jednoho ze zpracovatelů tohoto posudku. Znalecký ústav ve svých shora citovaných závěrech uvedl, že v závěrech znaleckých posudků 3. LF UK a IPVZ přes určité jejich rozdílnosti neshledává zásadní rozpor, a to ani mezi sebou ani s poznatky učiněnými znaleckým ústavem. Ze všech znaleckých posudků, a to i ze znaleckých posudků předložených žalobkyněmi, vyplývá, že aplikace léku Apaurin sama o sobě nemohla způsobit zhoršení zdravotního stavu pacientky, jež se nacházela v pokročilém stádiu onkologického onemocnění s metastázami do životně důležitých orgánů, jak bylo následně potvrzeno pitvou zemřelé. Tuto zásadní skutečnost tak bez speciálních zobrazovacích vyšetření nemohla znát ani MUDr. [jméno] [příjmení], která dle tvrzení žalobkyň shledala pacientku 7 dní před jejím úmrtím ve stabilizovaném stavu. Podání léku Apaurin, a to ani poté, co byla několik hodin před tím podána terapeutická dávka léku Lexaurin, tak nelze považovat za příčinu úmrtí matky žalobkyň. Pokud žalobkyně namítají, že na vypracování znaleckého posudku nařízeného odvolacím soudem se nepodílel znalec farmakolog, k tomu je třeba poukázat na výpověď znalce MUDr. [jméno] [příjmení], MBA, který uvedl, že znalec MUDr. [jméno] [příjmení] (specializace anesteziologie a resuscitace, urgentní medicína, anesteziologie a intenzivní medicína) podal za své dlouholeté klinické praxe svým pacientům mnoho dávek tohoto léku, takže pro své bohaté zkušenosti se k této zásadní otázce mohl v rámci závěrů znaleckého posudku erudovaně vyjádřit. Za příčinu úmrtí rovněž nelze považovat nedostatečnou monitoraci pacientky po podání léku Apaurin, neboť ta nebyla nutná ani v případě pacientky s několika rizikovými faktory, jak vyplývá z převážné většiny znaleckých posudků provedených k důkazu soudu obou stupňů. Jakákoli monitorace, ať umístění pacientky na JIP či lékařské kontroly (sběr moči, měření krevního tlaku, kontrola stavu vědomí), by sama o sobě nezabránila neodvratnému následku pokročilého onkologického onemocnění matky žalobkyň, kdy její závažný stav byl prohlubován ledvinovou nedostatečností, která byla výsledkem oběhové nedostatečnosti a částečně i vaskulární nefrosklerózy, následně zjištěné při pitvě. Z výpisu ze zdravotní dokumentace pak vyplývá i celá řada dalších onemocnění pacientky [příjmení] (suspektní terminální zánět plic, hypertenze se zbytněním srdce, povšechná ateroskleróza, diabetes mellitus 2. stupně, otylost), která mohla přispět k jejímu náhlému úmrtí při hospitalizaci u žalované.

12. Odvolací soud se tedy ztotožňuje se závěrem soudu prvního stupně, že žalobkyně se nepodařilo ani po obsáhlém dokazování prokázat, že by k úmrtí paní [jméno] [příjmení] došlo v důsledku chybného lékařského postupu žalované, naopak po zhodnocení všech důkazů bylo možno dospět k jedinému závěru, a sice že postup žalované byl lege artis, tedy v souladu s nejnovějšími poznatky lékařské vědy. Chybí zde proto zákonný základní předpoklad odpovědnosti žalované, a to prokázání vadného lékařského postupu, který by způsobil smrt paní [příjmení]. Dle lékařských posudků bylo příčin úmrtí více a vycházely z vícero závažných stavů.

13. Ve věci samé je rozsudek soudu prvního stupně správný a odvolací soud jej proto ve výroku I dle § 219 o. s. ř. potvrdil.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jaroslava Anettová.

14. Odvolací soud nesouhlasí s tím, že soud prvního stupně v rámci svého moderačního práva nepřiznal zcela úspěšnému žalovanému a vedlejšímu účastníku na straně žalované náklady řízení ani zčásti, což především zdůvodnil tím, že se jeví jako nespravedlivé, aby neúspěšné žalobkyně ještě nesly tíhu úhrady nejen svých nákladů řízení, ale i protistrany. Podstatné pro použití tohoto práva jsou však okolnosti, které zákon nemůže výslovně předvídat, avšak za jejichž existence by nebylo spravedlivé žádat po účastníkovi plnou náhradu nákladů řízení. Jedná se o postup výjimečný. Co se rozsahu týče, soud může nákladovou povinnost moderovat zcela nebo částečně. Částečná moderace pak znamená, že soud určí podíl, kolik z nákladů účastník zaplatí.

15. V dané věci byly žalobkyně zcela neúspěšné a žalovaná i vedlejší účastník tak mají právo na náhradu nákladů řízení dle § 142 odst. 1 o. s. ř. Náklady žalované představuje odměna za právní zastoupení advokátem za 16 úkonů právní služby po 9 460 Kč (§ 7 bod 6 a § 9 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb. – příprava a převzetí právního zastoupení, vyjádření k žalobě, zastupování u jednání 17. 5. 2017, otázky na znalce, zastupování při jednání 12. 7. 2017, vyjádření ke znaleckému posudku 3. LF v Praze, vyjádření k návrhu žalobkyň na zpracování nového znaleckého posudku, vyjádření k ZP IPVZ, otázky na znalce a návrh na výslech zástupce znaleckého ústavu IPVZ, otázky na znalce [jméno] [příjmení], zastupování u OS pro Prahu 10 24. 5. 2019, vyjádření k provedeným výslechům soudních znalců, replika k vyjádření žalobkyň z 12. 8. 2019, zastupování u jednání dne 30. 10. 2019, replika k vyjádření žalobkyň z 10. 12. 2019, závěrečný návrh na výzvu soudu), tj. 151 360 Kč; náhrada za 16 režijních paušálů po 300 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky), náhrada za promeškaný čas za 20 půl hodin po 100 Kč (§ 14 odst. 3 vyhlášky) a cestovné 1 321,50 Kč, tj. celkem 159 481,50 Kč. K této částce je třeba připočítat ještě 21% DPH, jehož je žalovaná plátkyní, ve výši 33 491 Kč. Celkové náklady před soudem prvního stupně pro každou z žalobkyň tak činí 192 972,50 Kč, kdy žalobkyně v tomto řízení nevystupují jako nerozlučné spolčnice, takže jim nelze uložit povinnosti platit náklady řízení společně a nerozdílně (§ 91 odst. 1 o. s. ř.). Účtovaná záloha žalovanou ve výši 6 000 Kč na vypracování znaleckého posudku UK, 3. LF v Praze nebyla žalovanou složena, proto nebyla do nákladů řízení započítána.

16. Odvolací soud pak s ohledem na povahu věci a okolnosti sporu, kdy účastníci měli možnost vyjádřit se k případné moderaci nákladů řízení ve smyslu § 150 o. s. ř. již před soudem prvního stupně, snížil tyto náklady žalované na jednu polovinu, tedy u každé na částku 96 486,25 Kč. Přihlédl k tomu, že žalobkyně měly k dispozici znalecké posudky, v nichž se mohla naznačovat určitá pochybnost o postupu žalované. Žalovaná nemocnice však postup non lege artis zcela vylučovala, a proto žalobkyním nezbylo, než podat předmětnou žalobu. Ani na základě obsáhlého dokazování provedeného soudy obou stupňů se však žalobkyním nepodařilo prokázat základní předpoklad odpovědnosti žalované za škodu, a to porušení právní povinnosti.

17. Vedlejší účastník na straně úspěšné žalované výslovně požadoval na nákladech řízení před soudem prvního stupně odměnu za právní zastoupení advokátem toliko za 6 úkonů po 3 100 Kč, (příprava a převzetí, návrh na vstup vedlejšího účastníka, vyjádření vedlejšího účastníka ze dne 7. 2. 2019, vyjádření k výslechům znalců, vyjádření ze dne 19. 2. 2020 a závěrečný návrh), náhradu za 6 režijních paušálů po 300 Kč a 21% DPH ve výši 4 284 Kč. Celkové náklady vedlejšího účastníka na straně žalované tak činí 24 684 Kč. Každé ze žalobkyň byla uložena povinnost uhradit tyto náklady z jedné poloviny, tj. částkou 12 342 Kč. Žalobkyně zaplatí tyto náklady řízení k rukám advokátů obou účastníků na straně žalované v běžné pariční lhůtě (§ 149 odst. 1 o. s. ř., § 160 odst. 1 o. s. ř.).

18. O nákladech státu – Okresního soudu v Klatovech – musí být rozhodováno dle § 148 odst. 1 o. s. ř., podle něhož má stát podle výsledků řízení proti účastníkům právo na náhradu nákladů řízení, které platil, pokud u nich nejsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Žalobkyně nebyly ve věci úspěšné, nesplňují předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a proto odvolací soud na rozdíl od soudu prvního stupně dospěl k závěru, že jsou povinny nahradit státu náklady řízení, kdy naopak by bylo nespravedlivé vůči žalované straně, aby se na těchto nákladech z jedné poloviny podílela. Na znalecký posudek UK, 3. LF bylo vynaloženo

Shodu s prvopisem potvrzuje Jaroslava Anettová.

20 606,30 Kč, na výslech MUDr. [příjmení] bylo státem hrazeno 2 438 Kč a na výslech zpracovatele IPVZ 847 Kč, tj. celkem 23 891,30 Kč. Žalobkyně složily zálohu ve výši 6 000 Kč a k úhradě tak zbývá 17 891,30 Kč. Z této částky jedna polovina činí 8 945,65 Kč, kterou žalobkyně zaplatí na účet Okresního soudu v Klatovech v běžné třídní lhůtě.

19. S ohledem na výše uvedené odvolací soud postupem dle § 220 odst. 1 o. s. ř. změnil výroky II až IV rozsudku soudu prvního stupně způsobem uvedeným ve výroku tohoto rozsudku.

20. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř. Žalovaná a vedlejší účastník na straně žalované byli úspěšní i v odvolacím řízení a přísluší jim proto právo na náhradu jeho nákladů. Při rozhodování o těchto nákladech již odvolací soud neshledal podmínky pro použití § 150 o. s. ř., neboť soud prvního stupně své závěry odůvodnil velmi precizně, a pokud i za těchto okolností žalobkyně využily svého práva podat proti rozsudku odvolání, nelze jejich neúspěch klást k tíži protistrany. Náklady žalované za odvolací řízení spočívají v odměně advokáta za 7 úkonů právní služby po 9 460 Kč (vyjádření k odvolání žalobkyně, zastupování při jednání u KS v Plzni dne 7. 4. 2021, vyjádření k návrhu volby znaleckého ústavu, zastupování u jednání KS v Plzni 13 – 16:00 hod. dne 16. 11. 2022, závěrečný návrh na výzvu odvolacího soudu a zastupování u jednání u KS v Plzni 19. 12. 2022), v náhradě za 7 režijních paušálů po 300 Kč a 21% DPH. K součtu uvedených částek je třeba připočítat jednu polovinu za zálohu na znalecký posudek od ÚVN ve výši 5 000 Kč, takže celkové náklady pro každou ze žalobkyně za odvolací řízení činí 87 792 Kč.

21. Náklady vedlejšího účastníka v odvolacím řízení představuje jím vyúčtovaná odměna za dva úkony právní služby po 3 100 Kč (závěrečný návrh a účast na jednání dne 16. 11. 2022) a náhrada za 2 režijní paušály po 300 Kč, tj. 6 800 Kč. Spolu s vyčísleným cestovním, náhradou za promeškaný čas a 21% DPH celkové odvolací náklady vedlejšího účastníka činí 13 720 Kč. Každé z žalobkyně byla uložena úhrada jedné poloviny těchto nákladů, tj. částka 6 860 Kč.

22. Pokud jde o náklady státu v rámci odvolacího řízení, tyto představuje ponížená odměna za znalecký posudek ÚVN-VFN Praha ve výši 22 143 Kč + odměna za účast MUDr. [příjmení], MBA u odvolacího jednání dne 16. 11. 2022 ve výši 1 350 Kč. Náhrada hotových výdajů a náhrada za ztrátu času byla přiznána ve výši 2 163. Celkové náklady státu v rámci odvolacího řízení tak činí 25 656 Kč, z toho jedna polovina 12 828 Kč. Žalobkyně složily zálohu ve výši 10 000 Kč, a proto byla každé odečtena částka 5 000 Kč (12 828 – 5 000). Každé z žalobkyně tak byla uložena povinnost nahradit státu částku 7 828 Kč.

Poučení:

Proti výroku I rozhodnutí je přípustné dovolání k Nejvyššímu soudu, jestliže rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu nebo která v rozhodování Nejvyššího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je Nejvyšším soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být Nejvyšším soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Dovolání se podává u soudu prvního stupně do dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí.

Proti výroky II až IV dovolání není přípustné.

Plzeň 19. prosince 2022

JUDr. Iva Hejduková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Jaroslava Anettová.